

3/К 9-3/97
14.11.1997

21

ДО
КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

СТАНОВИЩЕ

ОТ СВЕТОСЛАВ ГАВРИЙСКИ - МИНИСТЪР НА ФИНАНСИТЕ

по конституционно дело N 3/97 г.

УВАЖАЕМИ КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

С определение от 25.02.1997 г. на Конституционния съд министърът на финансите е конституиран като заинтересувана страна по конституционно дело N 3/97 г. относно искането на главния прокурор за обявяване противоконституционност на чл. 61, ал. 1, т. 5 и параграфи 5 и 6 от Преходните и заключителните разпоредби на Закона за физическото възпитание и спорта, поради което изразявам следното становище:

Атакуваните разпоредби от Закона за физическото възпитание и спорта (ЗФВС), въпреки самостоятелното им значение в нормативния акт, се обединяват от връзката им с обществените отношения, свързани с дейността по организирането и провеждането на игри на щастието. При разглеждане на въпроса за конституционността на посочените разпоредби следва да се отговори на въпроса доколко същите регулират обществени отношения в областта на хазарта.

Законът за физическото възпитание и спорта, съгласно чл. 1, урежда обществените отношения, свързани с физическото възпитание и спорта в Република България. Както от посочения в чл. 1 предметен

обхват на закона, така и от съдържанието на останалите разпоредби в него е видно, че със ЗФВС не се цели да бъдат уредени и регулирани обществените отношения, свързани с хазартната дейност. В подкрепа на този извод е фактът, че в допълнителните разпоредби към закона, в които са дефинирани думи и изрази, липсват хазартните игри.

Относно § 5 от ПЗР на ЗФВС

Съгласно § 5 от ПЗР на ЗФВС залаганията върху резултати от спортни състезания и други случайни събития, лотарийните, лото и томо игри на територията на страната се организират в съответствие с Указа за учредяване на държавна парично-предметна лотария и в изпълнение разпоредбата на ЗФВС.

При тълкуването на посочената разпоредба относно нейното приложно поле може да се направи извода, че адресат на правната норма е Българският спортен тотализатор и тя се отнася само за неговата дейност. Съображенията за това са следните:

Определение за всяка от посочените в § 5 игри е дадено в § 1 от Допълнителните разпоредби на ЗФВС. Като подразделение на нормативния акт, в допълнителните разпоредби се включват думи и изрази, които се употребяват многократно в акта, или чието обяснение не е възможно да се даде в съответния текст. Единствения текст в основната част на ЗФВС, където са употребени обясненията в § 1 думи и изрази, е текстът на ал. 2 на чл. 52 от закона, съгласно който Българският спортен тотализатор организира залогодателните игри, основани на предвиждания на резултати от спортни състезания и други случайни събития, лотарийните и лото и томо игри на територията на страната. Видно от цитираната разпоредба Българският спортен тотализатор е единственият субект, който има изключителното право да организира на територията на страната посочените игри. Прилагайки граматическо тълкуване на разпоредбата (членуването на игрите: "залогодателните" и "лотарийните"), се стига до извода, че никой освен Българския спортен тотализатор не може да организира такива игри. Параграф 5 пряко кореспондира с ал. 2 на чл. 52 от ЗФВС,

като указва реда, по който Българският спортен тотализатор организира провежданите от него игри, които обаче не са определени от закона като хазартни игри. В тази връзка считам, че § 5 от ПЗР на ЗФВС не е противоконституционен, тъй като с него не се нарушават установените конституционни принципи за закрила на инвестициите, за създаване на еднакви правни условия за стопанска дейност, за предотвратяване злоупотребата с монополизма.

Относно § 6 от ПЗР на ЗФВС

Поддържа се в искането, че посочената разпореда противоречи на чл. 19, ал. 2 от Конституцията, тъй като не се отнася за държавните организации, извършващи дейността по § 5.

Съгласно § 6 в шест месечен срок от влизане на закона в сила Министерският съвет прелицензира организаторите на хазартни игри. Както бе изтъкнато по-горе ЗФВС не поставя знак за равенство между хазартните игри и игрите по § 5, които се организират от Българския спортен тотализатор и представляват неговата дейност. Дейността по организиране и провеждане на хазартните игри се извършва въз основа на издадено разрешение, от лица, имащи качеството търговци по смисъла на Търговския закон, докато игрите по § 5 се организират въз основа на закона (чл. 52, ал. 2 от ЗФВС), от специализираната държавна организация - Български спортен тотализатор, която като такава организация изпълнява държавни функции в областта на физическото възпитание, спорта и социалния туризъм. С оглед на това, законовото изискване за прелицензиране на организаторите на хазартни игри с нищо не противоречи на конституционните принципи, залегнали в чл. 19, ал. 2 от Конституцията.

Относно чл. 61, ал. 1, т. 5 от ЗФВС

В ал. 1 на чл. 61 са посочени източниците за набирание на средствата на Държавния фонд за подпомагане на физическото възпитание и спорта. Като един от източниците, в т. 5 е посочено вноски в размер три на сто върху постъпленията, които организаторите

на хазартни игри начисляват тримесечно върху оборота и превеждат във фонда. Считам, че атакуваната разпоредба не създава монополно положение за някои субекти, не създава различни условия за стопанска дейност, нито пък е предпоставка за нелоялна конкуренция, тъй като с нея не се предвиждат изключения за отделни организатори на хазартни игри. Тя се отнася за всички субекти, извършващи такава дейност.

Предвид изложените съображения становището ми е, че ч. 61, ал. 1, т. 5 и § 5 и 6 от ПЗР на ЗФВС не противоречат на конституционни принципи и норми и искането следва да бъде отклонено. Независимо от това считам, че с бъдещото законово регламентиране на обществените отношения в областта на хазарта ще се внесе яснота относно субектите, осъществяващи такава дейност и техните права и задължения.

